

Panssarikilta on saanut alkunsa Panssari-lehden julkaisemiseksi

Ari Parkkola

Panssari-lehden kannatusyhdistyksen syntymiseen vuonna 1951 vaikutti ratkaisevasti panssarialan julkaisun tarve. Sodan päättymisestä oli kulunut vasta noin seitsemän vuotta. Rauhansopimuksessa sovitut asiat vaikuttivat myös yhdistyksen perustamiseen. Yhdistyksen perustava kokous pidettiin 4.10.1951. Aloitteen kokouksen pitämiseksi teki Panssaripataljoonan komentaja evl Lauri Paavola.

Sodan jälkeisen ajan herkkyyttä kuvaa oikeusministeriön yhdistysrekisteritoimiston vaatimus hakemuksessa olleen yhdistyksen nimen vaihtaminen Panssarin kannatusyhdistyksestä, Panssari -lehden kannatusyhdistys r.y:ksi. Sääntöjäkin piti muuttaa siten, että jäseniksi ei voitu ottaa reserviläisiä. Rauhansopimuksen silloinen tulkinta esti tämän.

Hattulan piirin nimismiehelle lähetettiin kirje:

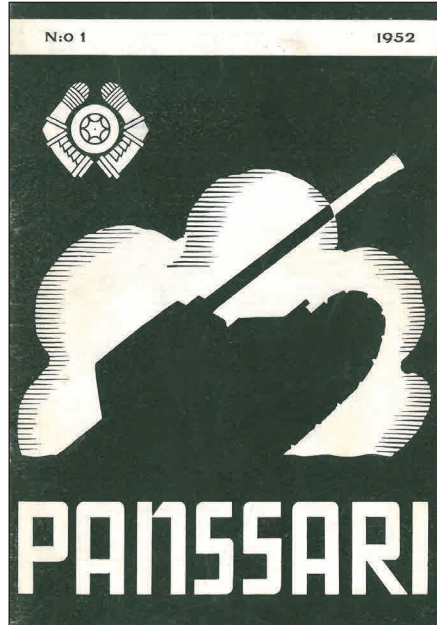
”Ilmoitamme kunnioittaen, että alamme Hattulan kunnassa helmikuun 1952 alusta lukien julkaista ”Panssari”-nimistä, neljä kertaa vuodessa ilmestyvää aikakauslehteä, jonka julkaisemista tulee valvomaan ja sisällyksen määräämään lehden päätoimittaja Hämeenlinnan kaupungista kotoisin oleva kapteeni Pentti Pellerovo Hovilainen. Lehteä tullaan painattamaan Panssarin Kannatusyhdistys r.y:n kustannuksella Oy. Arvi A. Kariston kirjapainossa Hämeenlinnassa.”

Ensimmäisessä lehdessä Panssarin kannatusyhdistys r.y:n hallituksen puheenjohtaja maj Paavo Mikkola kirjoitti seuraavaa: ”Panssaripataljoonan kantahenkilökunta päätti kokouksessaan 20.12.1951 aloittaa oman lehden julkaisemisen Panssari-nimisenä.

Lehden tarkoituksena on toimia yhdyssteinä pataljoonassa nyt ja aikaisemmin palvelleiden välillä, ylläpitää osaltaan oikeata panssarihenkeä, vaalia panssariaselajin perinteitä sekä vahvistaa kiintymystä puolustuslaitokseen ja erikoisesti panssariaseeseen.

Samalla kun toivon, että Panssari tyydyttäisi lukijakuntaansa, olen myös vakuuttunut siitä, että jokainen panssariaselajissamme palveleva antaa tukensa lehdelle ja avustaa sitä kirjoituksin.”

Samassa kokouksessa lehden toimituskunnan kokoonpanoksi tuli: pää-

toimittaja kapt. P. P. Hovilainen, toimitussihteeri luutn. P. Kantakoski, taloudenhoitaja sot.mest. J. Keltaniemi ja rahastonhoitaja kers. P. Tuominen.

Ensimmäisen Panssarin ilmestymispäivä oli 28.2.1952. Lehden sisällysluettelo on esitetty kuvassa. Ensimmäinen Panssari-lehti julkaistiin hyvin nopealla aikataululla. Kokouksessa 20.12.1951 valittiin toimituskunta. Ensimmäisen lehden valmiiksi saamisessa oli tiukka aikataulu. Panssari 1/1952 saatiin valmiiksi, mutta muutama päivän se myöhästyi virallisesta ilmestymispäivästä.

Ensimmäisen Panssarin kirjapainoksi valittiin Arvi A. Karisto Oy, joka sijaitsi tuolloin Hämeenlinnassa Vanajan sillan kupeessa. Nykyisin rakennuksessa on Hämeenlinnan oikeustalo osoitteessa Arvi Kariston katu 5. Tuohon aikaan miltei kaikki kirjapainot olivat kohopainolaitoksia ja toimivat edelleen Guttenbergin keksimällä menetelmällä. Toivottavaa oli, ettei toimituksen ja kirjapainon välinen etäisyys ole liian pitkä. Lehden materiaali painon ja toimitukseen kulki lähettipostina tai postin välityksellä. Kun materiaalin piti kulkea toimituksen ja painon välillä useamman kerran ennen kuin lehti oli painatusvalmis, vaati se aikaa. Toimituksen itse (varusmieslähetit) viedessä ja hakieissa voitettiin aikaa lehden valmistelytyön osalta.

Karisto toimikin painopaikkana yhtäjaksoisesti vuoden 1964 alkuun asti, jonka jälkeen painopaikkaa on vaihdeltu useamman painotalon välillä.

Alusta asti Panssarissa on ollut kuvia. Se oli tietoinen valinta ensimmäiseltä toimituskunnalta. Näin päätettiin huolimatta kuvien kalleudesta, joka johtui kuvien painomenetelmästä. Kuvat syövytettiin metallilaatalla, joka kiinnitettiin vanerilevyille. Kuvien kalleudesta johtuen Panssari-lehdissä käytettiin samoja kuvia useamman kerran ja näin säästettiin kustannuksissa. Kuvat keventävät ja tekevät lehden lukemisesta miellyttävämpää. Panssari-lehden sivumäärät vaihtelivat melko paljon lehden kannatusyhdistyksen vastatessa kustantamisesta. Lehden sivumäärä riippui taloudellisesta tilanteesta. Kun rahaa ei ollut riittävästi supistui lehden sivumäärä. Täytyy muistaa, että kannatusyhdistys oli käytännössä Panssaripataljoonan henkilökunnan varassa ja tätä kautta rahoitusmahdollisuudet olivat rajatut. Mainostajien saaminen oli ensiarvoisen tärkeää lehden kustantamiseksi. Ensimmäisessä lehdessä oli noin 70 mainostajaa, mikä kertoo paikallisten yritysten halusta tukea lehteä. Alkuvaiheessa myös varusmiehiä käytettiin mainosten hankkimiseen ja tietysti loma kannustimena. Tuohon aikaan se oli vielä mahdollista.

Alkuvuosikymmenten lehdissä näkyy lehden taittamistyön jäljet. Toimitus sai kahtena kappaleena kirjapainossa ladotut tekstit käyttöön pitkinä paperiliuskoina. Toiseen liuskaan tehtiin oikoluku. Toisen liuskan kanssa askarreltiin, leikkaa ja liimaa -menetelmällä saatiin lehden artikkelit, jutut ja kuvat sekä mainokset paikoilleen. Kaikki tila pyrittiin käyttämään hyödyksi. Tämän takia artikkelit ja jutut saattoivat jatkua ”oudosti” lehden lukijan kannalta. Artikkelin tai jutun loppuosa, joka siirtyi sivun yli seuraavalle sivulle, saattoikin jatkua aivan eri paikassa. Lukijan piti siirtyä päättämään luku kokemuksensa kerrotulle sivulle, joka saattoi olla monta artikkelin aloitus sivua aikaisemmin.

Itse aloittaessani päätoimittajana 2003 kaikki materiaali oli jo digitaalisena. Keltainen kuriirisalkku kulki lehden toimituksen ja forssalaisen Pai-

notalo Aurasen välillä edestakaisin. Internetin yhteyksien kehittymisen myötä kaikki materiaali siirtyy nykyisin nopeasti netin kautta painotaloon ja takaisin.

Mitä on säilynyt 70 vuoden takaisesta Panssarista tämän päivän Panssari-lehteen? Yllättävän paljon. Tarcoittako se, että 70 vuodessa ei ole tapahtunut kehitystä? Ei tarkoita. Lehden tarkoitus on säilynyt. Se on vain laajentanut kohderyhmäänsä, mutta toiminta-ajatus on pysynyt samankaltaisena.

Alkuajan Panssari-lehti suuntautui ammattisotilaille, mutta pian haluttiin julkaisusta kaikkia Parolannummella palvelevia joukkoja ja varusmiehiä palveleva. Ensimmäisistä julkaisuista asti on säilynyt tietenkin panssarialan artikkelit, jotka käsittävät sen hetkistä toimintaa ja tulevaisuuden kehitysnäkymiä sekä historia-artikkelit. Katsausosio on aina kuulunut lehden kokonaisuuteen. Kun jäsenistö laajeni reserviläisiin, mukaan tuli ”killan sivut” kertomaan yhdistyksen toiminnasta. Panssari-lehti on myös joukko-osasto lehti, jossa nykyisin Panssariprikaati ja sen joukkoyksiköt välittävät lukijoille tietoa tapahtumista ja toiminnasta. Mainokset ovat pysyneet mukana lehdessä 70 vuotta, mikä kertoo lehden saamasta arvostuksesta. Se ei enää tänä päivänä ole itsestään selvä. Lehteä on julkaistu alusta asti 4 numeroa vuodessa. Neljä julkaisua vuodessa oli minimi määrä, jotta ei tarvinnut maksaa liikevaihtoveroa.

Lehden kannatusyhdistyksellä oli kapeat hartiat. Lehden sivumäärät vaihtelivat paljonkin, ei sen takia, ettei kirjoituksia olisi saatu, vaan siksi, että taloustilanne saneli lehden julkaisumahdollisuuksia. Välillä Karistolle maksettiin jälkikäteen, kun rahaa ei ollut saatu riittävästi. Kuitenkin Panssari-lehteä pystyttiin säännöllisesti julkaisemaan. Lehden taloudellinen tilanne helpottui 1950-luvun lopulla,

S I S Ä L T Ö :	
Puolustusvoimain komentajan tervehdys	4
Jalkaväen tarkastajan tervehdys	5
Keuyen prikaatin komentajan tervehdys	6
<i>L. Paavola:</i> Panssarimiehille	7
<i>H. Mikkola:</i> Tarkoituksemme	8
Panssarin kannatusyhdistys r.y.	8
<i>L. Paavola:</i> Panssarivaunun taktiikan perusteita ...	9
<i>I. Karttunen:</i> Kotimaisesta kuorma- ja linja- autojen tuotannosta	11
<i>K. Sainio:</i> Panssarimiehen panssari	12
<i>I. Poroila:</i> Panssareista ensimmäisessä maailman- sodassa saadut kokemukset	13
<i>L. Makkonen:</i> Ruotsalainen panssarivaunun radio RA 400	22
R.K.R: Päin Ranskaa kaks' urhoa samosi	23
<i>Vanhempi veli:</i> Kannattaako	25
Centurion	25
<i>Jaakko Terenttilä:</i> Pirunnahkapöksyt	26
Nokinenä kertoo Niinisalosta	27
Kilpaillen koulutustarkastuksessa	30
<i>Myyrä:</i> Vesihauteet ja hempeämieliset tussah- dukset	31
Parolan Upseeri- ja Alipäällystökerhot	33
Tulevaisuutta	33
Ps. taistelutekniikkaa	34
Katsauksia	35

kun oikeusministeriö hyväksyi sääntömuutoksen, joka mahdollisti myös reserviläisten liittymisen yhdistykseen. Muutos tarkoitti samalla, että yhdistyksen toiminta alkoi laajeta. Jäseniksi liittyikin paljon veteraaneja, joiden merkitys oli suuri Panssarikiltaa kehitettäessä. Nimi muuttui Panssarin Kannatusyhdistys ry:ksi ja 1964 nimeksi tuli nykyinen Panssarikilta r.y. Yhdistyksen painopiste siirtyi Panssa-

rimuseon perustamiseen ja sen kehittämiseen. Panssari-lehti jäi kuitenkin tärkeäksi osaksi killan toimintaa.

Panssari-lehti on ennen kaikkea ainoa suomalainen panssarijoukkojen toimintaan ja kehittämiseen keskittyvä ammattijulkaisu, jossa halutaan myös aselajitoiminnan näkyvän tärkeänä osana kokonaisuutta.

Panssari-lehdessä työskennelleet henkilöt löytyvät lehdestä 1-2012.

Faktatietoa PANSSARI-lehdestä

2012 - 2022

Kustantaja

Panssarikilta ry

Painopaikka:

Satakunnan Painotuote Oy 2011 - 2014

Eura Print Oy 2015 - 2020

Paino-Kaarina 2021 ->

Edellisten vuosikymmenten faktatiedot löytyvät Panssarista 1/2012 sekä Panssarikillan verkkosivuilta.

Päätoimittaja

Ari Parkkola 2003 ->

Toimitussihteeri

Tero Mikkonen 2003 ->

Toimittajat:

Jouni Sillanmäki 2002-2016

Heikki Heikkilä 2008->

Jari Saurio 2012 ->

Seppo Simola 2016 ->

